

1.

ser noot

Hoe prijs voor voedsel voor onze identiteit

Zonder voedsel gaat je 'diepste ik' dood. Daarom is ons 'diepste ik' een belangrijke bepaler van je drijfveren (niveau 3) en daarmee van competenties (2) en van onze uiterlijke gedragingen (1). Laten we eens kijken wat je er allemaal voor moet doen en laten (gedrag, niveau 1) om aan dat voedsel te komen. De prijs voor je identiteitsvoedsel, zeg maar. Daarover gaat het boek.

Herkenbaar is onze zoektocht naar status. Maatschappelijke betekenis, auto, schoonheid. Dat levert erkenning, aandacht, zekerheid en waardering op. Maar logi-

spitsen de statusvoecng geeft. ve roofdieren hebben ook een ander gezicht gekregen in onze tijd, bijvoorbeeld: een promotie die niet doorgaat, een dreigend ontslag, de nieuwste auto die je je niet kunt permitteren, in de kerk wordt niet meer naar je geluisterd. Dat je schoonheid afbrokkelt is ook zo'n roofdier. Of verlies van vitaliteit.

Als je succesvol bent, heb je dat aan jezelf te danken, als je mislukt, dan ook. Als we goed kijken is er in onze maatschappij een enorme *ruilhandel* aan de gang. Om je goed te voelen (op identiteitsniveau) moet je 'prestaties' leveren en je omgeving heeft zo haar eigen ideeën over welke prestaties ertoe doen. 'Ruilhandel' is een belangrijk woord in dit boek.

eeuwige heil erop baseert. Want dan moet er ook steeds gewonnen worden! Het is een perfecte basis voor kerkscheuringen en oorlogen. Met het tweede, heiligheids-treven, is op zichzelf ook niks mis. Totdat we onze identiteit en onze *ticket to heaven* gaan baseren op onze mate van heiligheid. Daardoor er is geen ruimte meer om over je zwakheden te praten. De Rover schrijft: 'En die angst voor afrekening is binnen een religieus systeem helaas vaak terecht.'

We zijn dan vergeten dat leven naar bijbelse maatstaven een gevolg, en geen voorwaarde is van het toelaten van Gods liefde. En dat de kern van zonde niet is: verkeerde dingen doen, maar afgesneden zijn van Gods liefde.

lig. Het Is confronterend én bemoedigend, want wie wil niet bevrijd zijn van het zware (religieuze en maatschappelijke) juk en in de vrijheid worden gesteld? Veel Bijbelteksten worden aangevoerd waarmee De Rover duidelijk maakt waar het Jezus om te doen is: de (weder)geboorte van wie we zijn, door zijn liefde.

Hoogeveen

Nynke Sikkema-Holwerda

Naar aanleiding van: Arie de Rover, **Leven na de genadeklap**, Uitg. Buijten & Schipperheijn, Amsterdam, ISBN 978-90-5881-699-3, 176 pag., € 14,90

T Boekbespreking

Christiane Berkvens-Stevelinck. **Erfenis Europa**. *Toekomst van een stervende zwaan*. Uitgeverij Skandalon, Vught, 2012, 160 blz., ISBN 978 94 90708 44 3, € 19,50.

Sommigen zijn somber over de toekomst van Europa. De crisis is groot. Christiane Berkvens (1946) wil echter niet meegaan in het somberen over de toekomst van ons werelddeel. Zij heeft hoop en merkt op dat Europa tot dusver uit elke crisis sterker naar voren is gekomen. Op reis naar die toekomst wil zij schatten uit het verleden meenemen. Europa heeft een rijke erfenis nagelaten. Daarover heeft professor Berkvens een prachtig boek gepubliceerd, dat zij bij haar afscheid als bijzonder hoogleraar Europese cultuur heeft aangeboden aan de Radboud Universiteit te Nijmegen.

In dit boek laat zij vele hoogtepunten uit die cultuur zien. Ze heeft deze ondergebracht onder een aantal thema's: verwondering, nieuwsgierigheid, vertrouwen in de vooruitgang, verantwoordelijkheid, tolerantie, geduld, vrijheid, idealisme en schoonheid. Aan de hand daarvan toont

mevrouw Berkvens een kostbaar bezit aan beeldende kunst, literatuur, muziek en films. Het eerste kunstwerk dat zij in haar boek noemt en bespreekt is een icoon van de geboorte van Christus, en het laatste een compositie van Arvo Pärt. Motieven uit de Bijbel komen meer dan eens ter sprake. Een leerzaam en inspirerend boek en een aanrader voor ieder die belangstelling heeft voor de geschiedenis van de Europese cultuur. Afbeeldingen, filmpjes en geluidsfragmenten zijn gemakkelijk op internet op te zoeken via een special website: www.erfeniseuropa.nl. Het boek biedt vele uren lees-, kijk- en luisterplezier.

Feanwälden

D.J. Steensma

Leendert van Wezel, Nynke. Roman, paperback, Uitgeverij Mozaïek, Zoetermeer, 410 pag., € 19,90 (ook als E-book)

Het verhaal in dit boek speelt zich af in en rond het Zuid-Hollandse Goedereede, tussen 1540 en 1585. Het is gebaseerd op feiten waarnaar de schrijver onderzoek

heeft gedaan, namelijk processen tegen vrouwen vanwege hekserij en heulen met de duivel. Eén van die vrouwen was Nynke Dimmendochter. Zij was één van de laatste vrouwen die verdacht werd van hekserij. De vonnissen logen er niet om: marteling om een bekentenis af te dwingen en uiteindelijk verbranding op de markt.

De roman is geschreven vanuit de ogen van haar veel jongere broer Lenert. Deze persoon is wel verzonnen en vanuit hem beleven we de gebeurtenissen in en rond Goedereede, zijn eigen ervaringen met Nynke en zijn aandeel in het proces. Het verhaal speelt zich af in een periode van politieke, economische en religieuze onrust. Op menselijk vlak spelen lafheid, angst, jaloezie, bijgeloof, schuldgevoel en zucht naar macht hun gebruikelijke rol. Het boek geeft naar mijn idee een goed beeld van het leven in die tijd. Veel mensen zullen dit een fijn boek vinden. Dat heeft ook met het onderwerp te maken. Hekserij is intrigerend. De Godsbeleving die in dit boek aan de orde komt lijkt meer van onze tijd. Het taalgebruik is overwegend cliché en karakters zijn tamelijk zwart/wit. Voor de rest is het een onderhoudende roman, enige traagheid

voorbehouden. Ik beleefde deze roman niet als een boek dat met alle geweld moest worden uitgelezen.

Hoogeveen

Nynke Sikkema-Holwerda

T Agenda

20 maart
Kringvergadering vrouwenverenigingen Friesland, Maranathakerk, Lytse wei 22, Drogeham, aanvang 19.45 uur

21 maart
Kringvergadering vrouwenverenigingen Groningen, Maranathakerk, Groningen, aanvang 19.30 uur

23 maart
Ambtsdragersconferentie, CGK Nijkerk, Meinsstraat 4A, aanvang 10.30 uur

Jaarvergadering Samen alleen, CGK Bunschoten, aanvang 10.30 uur

Zingend naar Pasen, Poststraatkerk Stadskanaal, aanvang 19.00 uur

4 april
Particuliere Synode van het Noorden, Bethelkerk, Huizumerlaan 102, Leeuwarden, aanvang 9.30 uur